

NOTA DE PREMSA

L'Ajuntament diagnostica per primer cop amb detall les condicions de vida dels usuaris de serveis socials

És la primera vegada que més de 12.000 persones responen una enquesta tan extensa, que servirà per definir amb exactitud quines són les necessitats socials

L'objectiu és atendre millor els usuaris i veure com es pot incidir més eficaçment en els dos grans condicionants de la pobresa: l'habitatge i la manca d'ingressos

Dona adulta que vol treballar però no pot, de nacionalitat espanyola i amb fills a càrrec és el perfil tipus de persones que s'adrecen als serveis socials de Barcelona

Analitzar com es pot incidir de manera més eficaç en els dos principals condicionants de la pobresa: la manca d'habitatge i d'uns ingressos econòmics mínims. Aquest és l'objectiu de la primera enquesta sobre les condicions de vida de les persones usuàries dels serveis socials a la ciutat de Barcelona, que l'àrea de Drets Socials de l'Ajuntament va fer durant l'any passat a gairebé 12.300 persones majors de 16 anys que viuen en alguna de les 6.623 llars que van ser consultades. L'enquesta, efectuada per 120 persones contractades a través de plans ocupacionals d'alta qualificació, és la mostra més gran que mai s'ha tingut sobre el perfil dels usuaris dels serveis socials i s'emmarca dins del procés de millora d'aquests serveis que l'Ajuntament ha dissenyat sota el nom d'Impulsem.

L'enquesta permetrà a partir d'ara disposar d'informació específica sobre les capes més vulnerables de Barcelona, per tal de poder dimensionar les repercussions reals de la crisi econòmica que entre 2008 i 2015 ha provocat una caiguda del nivell de vida de la població, tot i que aquest empobriment no ha afectat tothom per igual. De fet, si no s'actua amb rigor, la lleu millora econòmica actual podria no revertir el risc que hi ha sobre la cohesió social i, de retruc, contribuir a la cronificació de les borses de pobresa, l'empitjorament de la desigualtat de gènere, o la persistència d'elevats índexs de fracàs escolar, entre d'altres.

Segons recull l'estudi, la renda neta mitjana per llar de les persones usuàries dels serveis socials a Barcelona és d'11.611 euros l'any, una xifra que en el conjunt de Catalunya creix fins als 30.655 euros. Així doncs, el 75,4% de les llars que van als serveis socials de la ciutat viuen en situació de pobresa relativa (tenen ingressos per sota del 60% de la mediana de Catalunya), la qual cosa posa de manifest la vulnerabilitat econòmica d'aquest col·lectiu en relació a la població general. No és l'únic indicador detectat, perquè el 70,2% d'aquestes persones usuàries també es troba en una situació de privació material severa, enfront del 6,7% de la població catalana en general. S'entén per privació material severa la impossibilitat de fer front a com a mínim quatre dels nou ítems següents: despeses imprevistes de 800 euros; anar de vacances almenys una setmana a l'any; pagar sense endarreriments rebuts relacionats amb l'habitatge i els seus subministraments; fer un àpat de carn, pollastre o peix cada dos dies; mantenir l'habitatge a temperatura adient durant l'hivern; tenir rentadora; tenir televisió en color; tenir telèfon; o bé tenir automòbil.

Perfil majoritari

L'enquesta feta per l'IMSS ha permès també fer una radiografia força aproximada dels usuaris dels serveis socials, una dada que demostren que majoritàriament es tracta de dones que voldrien treballar però no troben feina, de nacionalitat espanyola i amb fills a càrrec. En concret, el 71,9% de les usuàries són dones (quan representen el 52,6% de la població); el 46,7% tenen entre 35 i 54 anys (a la ciutat són el 30,9%); i el 56,5% han nascut a Barcelona o a la resta de l'Estat (en aquest capítol són les persones d'origen estranger les que presenten un major grau de vulnerabilitat, atès que són el 43,4% dels usuaris dels serveis socials enfront del 22,5% que representen sobre el total

de residents a la ciutat). A més a més, el 17,7% no tenen estudis (davant del 3,1% de la població general); el 23,2% estan separades o divorciades (enfront del 5% general); i en el 49,7% de les llars hi ha menors dependents (39,3% a la ciutat).

L'estudi també recull que els districtes de Nou Barris, Ciutat Vella, Sant Martí i Horta – Guinardó concentren la majoria d'atencions, enfront Sarrià – Sant Gervasi i Les Corts que són els que menys atencions fan. Altres indicadors posen de relleu com el mercat laboral és un dels factors fonamentals per entendre la situació de pobresa i privació material, malgrat que el 19,5% dels usuaris dels serveis socials sí que tenen feina. Tot i així, hi ha una diferència molt gran entre la taxa d'atur de Barcelona (11,5%) i la de població atesa als serveis socials (65,3%). A més a més, no es tracta de persones que no tinguin interès en treballar, perquè fins i tot el 79,6% dels que treballen menys de 30 hores setmanals desitgen trobar una feina de més hores. Cal tenir en compte també que entre els que sí que treballen el salari mig és de 540,6 euros al mes, uns ingressos que es troben per sota del salari mínim i del llindar de la pobresa.

En qualsevol cas, independentment de la situació del mercat laboral, l'Ajuntament ha pogut copsar amb exactitud com d'important és l'accés a l'habitatge i l'existència d'uns ingressos mínims garantits per fer front a la pobresa. En concret, mentre que el 70% dels habitants de la ciutat viuen en habitatges en règim de propietat, aquest percentatge es redueix només al 25% en el cas dels usuaris dels serveis socials. Encara més enllà, per a aquestes famílies els pagaments del seu habitatge i dels subministraments d'aigua, llum i gas (111 euros mensuals de mitjana) representa entre el 50% i el 70% de la seva renda disponible, un percentatge massa elevat per poder fer front a d'altres necessitats. A més a més, només el 19,8% declara haver rebut ajudes directes per fer front a les despeses de la llar (119 euros de mitjana).

Pel que fa a la recepció d'ajuts econòmics directes i sense cap contraprestació, només l'11,2% de les persones que atenen els serveis socials reconeixen haver rebut algun ingrés directe provinent d'una administració pública o d'una institució sense ànim de lucre, siguin quines siguin, i els que sí que ho fan perceben de mitjana 145 euros al mes. En un moment en què el govern de la Generalitat segueix discutint la creació d'una renda mínima amb caràcter universal, l'enquesta constata que la seva existència permetria pal·liar la situació d'una part important de la població. Amb la intenció de treballar en aquesta línia, l'Ajuntament ha consolidat enguany els seus ajuts per a famílies vulnerables que tenen a càrrec fills menors de 16 anys (17,59 milions d'euros que arribaran a com a mínim 20.000 infants i adolescents de la ciutat) i està avançant en l'anàlisi que ha de permetre construir una renda complementària de ciutadania.

L'enquesta va tenir una derivada també en la pregunta sobre la satisfacció dels usuaris amb l'atenció rebuda. Aquesta atenció, tal com ja va explicar l'àrea de Drets Socials de l'Ajuntament, rep un 7,6 sobre 10 de mitjana. Especialment ben puntuades es troben la intimitat i la confidencialitat en l'atenció (8,6) i l'amabilitat i respecte dels professionals (8,5), enfront de la nota mínima de 6,8 que rep el temps d'espera per ser atesos.

L'enquesta va més enllà de la presentació d'avui i en realitat forma part d'un ambiciós estudi que inclou 200 preguntes amb resposta múltiple, que ha recollit informació sobre les llars, però també a nivell individual. Aquesta és una primera explotació, però la intenció és fer estudis més específics sobre llars monoparentals o llars de gent gran que viu sola, per exemple. Tanmateix, en el termini d'un mes les dades també seran obertes a tota la ciutadania a través del registre d'enquestes i estudis d'opinió de l'Ajuntament de Barcelona.

[Document relacionat](#)

Servei de premsa de l'Ajuntament de Barcelona
<http://www.barcelona.cat/premsa>